

I

(Állásfoglalások, ajánlások, iránymutatások és vélemények)

VÉLEMÉNYEK

EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS

Az európai adatvédelmi biztos véleménye az Európai Közösség pénzügyi érdekeinek a csalással és bármely más jogellenes tevékenységgel szembeni védelmére vonatkozó kölcsönös igazgatási segítségnyújtásról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló módosított javaslatról

(2007/C 94/01)

AZ EURÓPAI ADATVÉDELMI BIZTOS,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 286. cikkére,

tekintettel az Európai Unió alapjogi chartájára, és különösen annak 8. cikkére,

tekintettel a személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre ⁽¹⁾,

tekintettel a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾, és különösen annak 41. cikkére,

tekintettel a Bizottságtól 2006. szeptember 19-én érkezett, a 45/2001/EK rendelet 28. cikkének (2) bekezdése szerinti véleménykérésre;

ELFOGADTA A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT:

I. BEVEZETÉS

Az EK pénzügyi érdekeinek a csalással és bármely más jogellenes tevékenységgel szembeni védelmére vonatkozó kölcsönös igazgatási segítségnyújtásról szóló rendeletre irányuló módosított javaslat (a továbbiakban: módosított javaslat) a Bizottság és a tagállamok közötti kommunikációs és igazgatási eljárásokat határoz meg a Közösség pénzügyi érdekeinek védelmében. Ezen eljárások magukban foglalják a kölcsönös igazgatási segítségnyújtást, valamint az információcserét is. Ezzel összefüggésben a módosított javaslat megállapítja a Bizottságnak – mint a fent említett eljárások koordinátorának és elősegítőjének – a főként az Európai Csaláselleni Hivatalon (OLAF) keresztül betöltendő szerepét.

⁽¹⁾ HL L 281., 1995.11.23., 31. o.

⁽²⁾ HL L 8., 2001.1.12., 1. o.

A módosított javaslatot a Bizottság az európai adatvédelmi biztosnak tanácskérés céljából megküldte – a személyes adatok közösségi intézmények és szervek által történő feldolgozása tekintetében az egyének védelméről, valamint az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló, 2000. december 18-i 45/2001/EK rendelet (a továbbiakban: 45/2001/EK rendelet) 28. cikke (2) bekezdésének megfelelően. Ezt megelőzően ugyanezen javaslat első, a Bizottság által elfogadott változata felől is kikérték az európai adatvédelmi biztos véleményét. Ez a kérés vezetett az európai adatvédelmi biztosnak a Bizottság által elfogadott rendeletjavaslatról szóló első véleményének a 2004. októberi elfogadásához ⁽³⁾. A Bizottságtól 2006. szeptember 19-én érkezett levél tehát a módosított javaslatra vonatkozó további véleményezésről folytatódó új kérés, amelyet az európai adatvédelmi biztos készséggel teljesít, különösen annak figyelembevételével, hogy a jogalkotási folyamat során a kezdeti javaslat az elfogadás érdekében módosult. Az adatvédelmi biztossal való konzultáció az ex 28. cikk (2) bekezdése értelmében ténylegesen elengedhetetlen a Bizottság részéről mindazon esetben, amikor új javaslatot fogad el.

II. FŐBB MEGJEGYZÉSEK

II.1. A jogszabályok végrehajtásához kapcsolódó adatvédelmi kérdések

A módosított javaslat a közösségi pénzügyi érdekek védelmére irányuló kommunikációs és igazgatási eljárások megállapításában nem tartalmaz sem új szabályokat az adatvédelem, sem kivételeket a meglévő adatvédelmi keret – vagyis a 95/46/EK irányelv és a 45/2001/EK rendelet – vonatkozásában. A módosított javaslat inkább megerősíti ezen jogszabályok alkalmazását, és egyes területek tekintetében olyan végrehajtási rendeletek szükségességét állapítja meg, amelyek foglalkoznak az adatvédelmi kérdésekkel.

⁽³⁾ HL C 301., 2004.12.7., 4. o.

Az adatvédelmi biztos ezen összefüggésben úgy véli, hogy elégséges egy ilyen megközelítés, amennyiben az megőrzi a 95/46/EK irányelvben és a 45/2001/EK rendeletben meghatározott adatvédelmi normákat a kommunikációs és igazgatási eljárások keretében, ideértve a módosított javaslat által megalkotott információcserét is. A normák lazulását az adatvédelmi biztos aggályosnak tartaná.

Ugyanakkor az adatvédelmi biztos tisztában van azzal, hogy ilyen megközelítéssel az adatvédelmi kérdésekről szóló igazi vita későbbi szakaszra, vagyis a végrehajtási rendeletek megszövegezésének idejére tolódik. Az adatvédelmi biztos ezért megjegyzi, hogy a kommunikációs és igazgatási eljárások meghatározásakor, a végrehajtási jogszabályok megszövegezése folyamán a személyes adatok védelmét alaposan át kell gondolni. Az adatvédelmi biztos ezért üdvözlí, hogy a módosított javaslatba bekeült, miszerint ilyen végrehajtási jogszabályok megszövegezésekor fennáll a biztossal való konzultációs kötelezettség, különös tekintettel a hozzáadottérték-adóra vonatkozó, a Bizottság által a tagállamokban tárolt adatokhoz való hozzáférésre, a módosított javaslat 11. cikke értelmében, a műveleteket vagy tranzakciókat érintő, spontán segítség esetére vonatkozó információk biztosítására a 12. cikk (4) bekezdése szerint, valamint az információcserére és kölcsönös segítségre egyéb rendellenességek tekintetében a módosított javaslat 23. cikke értelmében. Az adatvédelmi biztossal történő konzultáció tulajdonképpen nemcsak a jogalkotási javaslatok tekintetében szükséges a 45/2001/EK rendelet 28. cikke (2) bekezdése szerint, hanem a hasonló jellegű, a személyes adatok feldolgozásában részt vevő közösségi intézmények vagy szervek egyedüli vagy együttes részvételére vonatkozó igazgatási intézkedések tekintetében is, a 45/2001/EK rendelet 28. cikke (1) bekezdése alapján.

II.2. A személyes adatok védelmét érintő hatás: a 17. cikk (1) bekezdésének tisztázása

Bár a fent említett módosított javaslat nem tartalmaz új szabályokat a személyes adatok védelmére vonatkozóan a megállapított információcsere összefüggésében, néhány cikk azonban közvetett módon kihat az adatvédelemre, és ez egyes esetekben kedvező hatásokat eredményezhet. Ilyen például a tagállamokra háruló azon kötelezettség, miszerint a rendelet céljai érdekében jelöljék ki az illetékes hatóságokat, valamint erről tájékoztassák a Bizottságot, és ez hozzájárulhat ahhoz, hogy az információcsere kizárólag az illetékes hatóságokra korlátozódjék, és mások abban ne vehessenek részt. Az adatvédelmi biztos üdvözlí azt is, hogy a segítség- és információkéréseknek a kérelmező számára ismert, rövid ténymegállapítások kíséretében kell érkezniük, és ez hozzájárulhat az információigény kielégítése érdekében kezelt adatok mennyiségének korlátozásához.

Ugyanakkor az adatvédelmi biztos megjegyzi, hogy a módosított javaslat legalább egy esetben tartalmaz olyan rendelkezést, amely negatív hatással lehet a személyes adatok védelmére. Ez pedig a módosított javaslat 17. cikke, amely a Bizottság által elfogadott korábbi javaslat 18. cikke volt. A 18. cikk (1) bekezdése nem sértheti az érintettek saját személyes adataikhoz való hozzáféréseinek a jogát, amint azt az adatvédelmi biztos 2004. évi vélemé-

nyének 4. pontja megállapította. Az adatvédelmi biztos feltételezi, hogy a jogalkotói szándék is erre irányult, de a jelenlegi megfogalmazásban mindez nem egyértelmű. Ezért az adatvédelmi biztos azt javasolja, hogy a 17. cikk (1) bekezdésének vége a következő bekezdéssel egészüljön ki: „Ez nem sértheti az érintettek azon jogát, hogy hozzáférhessenek a rájuk vonatkozó személyes adatokhoz, a 95/46/EK irányelvvel és a 45/2001/EK rendelettel összhangban.”

II.3. Alternatív nyelvi javaslat

Az adatvédelmi biztos üdvözlí azt a tényt, hogy a módosított javaslat figyelembe veszi a biztos 2004. évi véleményében megfogalmazott egyes megjegyzéseket. Az adatvédelmi biztos üdvözlí például a 45/2001/EK rendelet 28. cikke (2) bekezdésének kötelező jellegére tekintettel azt, hogy a módosított javaslat explicit hivatkozást tartalmaz ezen konzultációs gyakorlatra vonatkozóan. Az adatvédelmi biztos mindazonáltal úgy véli, hogy ezt a hivatkozást a javaslat preambulumaiba kell belefoglalni, a „tekintettel...” felsorolások végére. Ez a megközelítés található az Európai Csaláselleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatban. Ezen túlmenően az európai adatvédelmi biztos azt javasolja, hogy a jelenlegi szövegzés helyébe a következő lépjen: „Az európai adatvédelmi biztossal folytatott konzultációt követően”, a szokványos gyakorlatnak megfelelően.

III. ÖSSZEGRZÉS

Az adatvédelmi biztos úgy véli, hogy egészében véve a módosított javaslatban megmarad a személyes adatok azon védelmi szintje, melyet az uniós adatvédelmi keret – nevezetesen a 95/46/EK irányelv és a 45/2001/EK rendelet – tartalmaz.

Az adatvédelmi biztos mindazonáltal megjegyzi: az, hogy ezek az adatvédelmi normák valóban megmaradnak-e, a végrehajtási jogszabályok konkrét tartalmától függ majd, amelyekhez a módosított javaslat teremt jogalapot. Mivel ezen összefüggésben a személyes adatok védelmének tekintetében a végrehajtási jogszabályok lényegesek, az adatvédelmi biztos különösen üdvözlí azt, hogy a módosított javaslat tartalmazza azon kötelezettséget, miszerint az ilyen végrehajtási jogszabályok megszövegezésénél a biztossal konzultálni kell.

Összegezve, az adatvédelmi biztos – a 17. cikk (1) bekezdésének a II.2. pontban javasolt egyértelművé tételén, valamint a meglévő konzultációs szabályoknak megfelelően a II.3. pontban javasolt módosításon kívül – elégedett a módosított javaslat tartalmával és további változtatásokat nem tart szükségesnek.

Kelt Brüsszelben, 2006. november 13-án.

Peter HUSTINX

Európai adatvédelmi biztos